

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Archeologijos šaltinių tyrimų ir interpretacijos metodai	Istorija ir archeologija H 005	Istorijos	Archeologijos katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	1
individualus	4	seminarai	2,5

Iš viso: 7,5

Dalyko anotacija
<p>Tinkamas metodologijos pasirinkimas yra vienas svarbiausių kokybiškos disertacijos parengimo veiksnių, todėl „Archeologijos šaltinių tyrimų ir interpretacijos metodai“ siekia padėti doktorantui įveikti šį mokslinio tyrimo etapą. Pagal disertacijos tematiką ir pobūdį, doktorantas analizuoja galimas mokslinio tyrimo metodologijos strategijas, kurios apima: archeologijos lauko tyrimų metodų analizę (destrukciniai ir nedestrukciniai metodai, jų teikiamos galimybės ir ribotumas), archeologijos šaltinių datavimo ir chronologijos metodų analizę (radiokarboninis, dendrochronologinis, archeomagnetinis ir kt. metodai), laboratorinių metodų ir archeologijos šaltinių analizę ir jų taikymo galimybes (metalų sudėties tyrimai, cheminiai metodai, Mesbauerio spektroskopija ir kt. metodai), archeologijos šaltinių sisteminimo analizę (klasifikacijos, tipologijos, matematinės statistikos metodai, GIS ir kt. metodai), archeologijos šaltinių interpretacijos galimybės (eksperimentinė archeologija, etnoarcheologija, kraštovaizdžio archeologija ir kt.), tarpdisciplininiai tyrimai (antropologiniai, paleobotaniniai, paleozoologiniai ir kt.). Taip pat numatoma nagrinėti archeologijos paveldosaugines temas ir jų problemas. Konsultuojančių dėstytojų vaidmuo – padėti formuluoti mokslinio darbo kryptis, problematiką, vertinti doktoranto pažangą.</p>
Pagrindinė literatūra
<p>Banning E.B. <i>The Archaeologist's Laboratory: The Analysis of Archaeological Data (Interdisciplinary Contributions to Archaeology)</i>, 2000. Van Pool T. L., Leonard R. D. <i>Quantitative Analysis in Archaeology</i>, 2010 David B., Thomas J. (ed.) <i>Handbook of Landscape Archaeology</i>, 2008. Metodai Lietuvos archeologijoje (sud. A.Merkevičius). Vilnius. 2014. Mehre M., Wescott K. <i>GIS and Archaeological Site Location Modelling</i>, 2006. Prudence M. Rice. <i>Pottery Analysis: A Sourcebook</i>. 2000 Thomas J. <i>Time, Culture and Identity: An Interpretative Archaeology</i>.1995.</p>

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
---	-----------------	--

<p>Albinas Kuncevičius</p>	<p>Dr.(Hp), profesorius</p>	<p>A.Kuncevičius, R.Laužikas, R.Jankauskas, R.Šmigelskas, R.Augustinavičius. Dubingių mikroregionas ir Lietuvos valstybės ištakas. Vilnius. 2015. A.Kuncevičius, J.Poškienė. Žvilgsnis į Lietuvos archeologinio paveldo apsaugos ištakas. // <i>Archaeologia Lituana</i>. T.18. Vilnius. 2017. P.29-45. A.Kuncevičius, I.Merkytė, J.Poškienė, R. Prapestienė, R. Vengalis, G. Vėlius, J. Volungevičius. Senieji Trakai – gamtinės aplinkos transformacijos. <i>Archaeologia Lituana</i>. Vilnius, 2018, t.19, p. 120-140. A.Kuncevičius, J.Kazokaitė, V.Lukšėnienė, M.Jakulis. Nekropolis ir jo archeologiniai tyrimai. // Kultūrų kryžkelė. Vilniaus Švč. Trejybės šventovė ir vienuolynas. Vilnius. 2017. P.224- 236. R. Laužikas, A. Kuncevičius, V. Kurauskas, T. Žižiūnas, R.Šmigelskas, R. Augustinavičius, E.Žilinskas. Kultūros paveldo informacijos pusiau automatiniis valdymas ir tyrimai naudojant 3D technologijas. // Informacijos mokslai. T. 77. Vilnius.2017.P.160-179. A.Kuncevičius, et al., Landscape Transformations in the Historical Capitals of Lithuania during the 13th-14th centuries. <i>Acta Archaeologica</i>. Vol. 90, No 2, 2019, p. 181-202.</p>
<p>Merkevičius Algimantas</p>	<p>Dr., docentas</p>	<p>Merkevičius, A. (sud., moksl. red.). 2018. <i>Ankstyvojo metalų laikotarpio gyvenvietės Lietuvoje</i>. Vilniaus universiteto leidykla. Merkevičius, A. 2016. West Lithuania during the Early Metal Age. G. Zabiela, Z. Baubonis, E. Marcinkevičiūtė eds. <i>A Hundred Years of Archaeological Discoveries in Lithuania</i>. Vilnius: Lietuvos archeologijos draugija, p. 130 – 147. Randsborg, K., Merkytė, I., Merkevičius, A. Kulakov, V. I. 2016. Kaup 2014. Archaeological excavations & research history. <i>Acta Archaeologica</i> 87. Oxford. Willey, p. 85 – 130. Merkevičius, A. 2017. Tarp viduramžių archeologijos, paveldo apsaugos ir archeologijos vadybos. <i>Archaeologia Lituana</i> 18, p. 9 – 22. Allentoft M. E., Sikora M., Sjögren K.G., Rasmussen S., Rasmussen M., Stenderup J., Damgaard P. B., Schroeder H., Ahlström T., Vinner L., Malaspinas A. S., Margaryan A., Higham T., Chivall D., Lynnerup N., Harvig L., Baron J., Philippe Della Casa, Dąbrowski P., Duffy P. R., Ebel A.V., Epimakhov A., Frei K., Furmanek M., Gralak T., Gromov A., Gronkiewicz S., Grupe G., Hajdu T., Jarysz R., Khartanovich V., Khokhlov A., Kiss V., Kolář J., Kriiska A., Lasak I., Longhi C., McGlynn G.,</p>

Luchtanas Aleksiejus	Dr., docentas	<p>Merkevicius A., Merkyte I., Metspalu M., Mkrtychyan R., Moiseyev V., Paja L., Pálfi G., Pokutta D., Pospieszny Ł., T. Douglas Price, Saag L., Sablin M., Shishlina N., Smrčka V., Soenov V. I., Szeverényi V., Tóth G., Trifanova S. V., Varul L., Vicze M., Yepiskoposyan L., Zhitenev V., Orlando L., Sicheritz-Pontén T., Brunak S., Nielsen R., Kristiansen K. & Willerslev E. Population genomics of Bronze Age Eurasia. <i>Nature</i>, vol. 522, Issue 7555, 167–172, Nature Publishing Group, 11 June 2015.</p> <p>Merkevičius A. Archaeology of late prehistoric religion in Lithuania: New reconstruction possibilities. A. Haak, V. Lang, M. Lavento (eds.). <i>Interarchaeologia</i>, 4. Tartu; Helsinki; Riga; Vilnius, 2015, p. 219–230.</p> <p>Luchtanas, A. Maistas ir mityba Lietuvos geografinėje aplinkoje nuo ankstyviausių laikų iki XIV a. <i>Eksperimentinė archeologija. Lietuvos materialaus paveldo rekonstrukcija</i>. I tomas. Vilnius, 2015, p. 48–71.</p> <p>Luchtanas A., Podėnas V., Čivilytė A., Narkūnų piliakalnių ir papėdės gyvenvietės keramika: elgsenos atspindžiai. <i>Lietuvos archeologija</i>. T. 42, Vilnius, 2016, p. 191–241.</p> <p>Luchtanas A., Podėnas V., Čivilytė A., Bagdzevičienė J. Technologiniai ir diagnostiniai Narkūnų Didžiojo piliakalnio techninės keramikos tyrimai. <i>Lietuvos archeologija</i>. T. 42, Vilnius, 2016, p. 151–189.</p>
Poškienė Justina	Dr., docentė	<p>Arlauskaitė - Zakšauskienė, Inga; Černiauskas, Norbertas; Jakubčionis, Algirdas; Kulevičius, Salvijus; Poškienė, Justina; Vaiseta, Tomas; Zikaras, Karolis; Kulevičius, Salvijus (red.); Vaiseta, Tomas (red.). Kariai. Betonai. Mitai: Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietos Lietuvoje / Inga Arlauskaitė-Zakšauskienė, Norbertas Černiauskas, Algirdas Jakubčionis, Salvijus Kulevičius, Justina Poškienė, Tomas Vaiseta, Karolis Zikaras. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2016. 312 p. ISBN 9786094598005.</p> <p>Poškienė, Justina. Archaeological heritage in Lithuania after the 1990s: defining, protecting, interpreting // Recent developments in preventive archaeology in Europe : proceedings of the 22nd EAA meeting in Vilnius, 2016 / Predrag Novaković... [et al.] (eds.). Ljubljana : Ljubljana University Press, 2016. ISBN 9789612378875. p. 161-172.</p> <p>Kuncevičius, Albinas; Merkytė, Inga; Poškienė, Justina; Prapiestienė, Regina; Vengalis, Rokas; Vėlius, Gintautas; Volungevičius, Jonas. Senieji Trakai – gamtinės aplinkos transformacijos = Senieji (Old) Trakai: a case study of environmental transformation // <i>Archaeologia Lituana</i>. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1392-6748.</p>

eISSN 2538-8738. 2018, t. 19, p. 120-140. DOI: 10.15388/ArchLit.2018.19.7.

Kuncevičius, Albinas; Merkytė, Inga; Poškienė, Justina; Prapiestienė, Regina; Vengalis, Rokas; Vėlius, Gintautas; Volungevičius, Jonas. Landscape transformations in the historical capitals of Lithuania during the 13th-14th centuries // Acta archaeologica. Hoboken : Wiley-Blackwell. ISSN 0065-101X. eISSN 1600-0390. 2019, vol. 90, no. 2, p. 181- 202. DOI: [10.1111/j.1600-0390.2019.12219.x](https://doi.org/10.1111/j.1600-0390.2019.12219.x).

Vengalis, Rokas; Volungevičius, Jonas; Vėlius, Gintautas; Kuncevičius, Albinas; Poškienė, Justina; Prapiestienė, Regina. Žmogus prieš gamtą: Reljefo transformavimas įrengiant XIII–XIV a. Kernavės pilį ir jo sukelti eroziniai procesai = Man against nature: the transformation of the relief during the construction of Kernavė castle in the 13th–14th centuries and the erosional processes it created // Lietuvos archeologija. Vilnius: Lietuvos istorijos institutas. ISSN 0207-8694. eISSN 2538-6514. 2020, t. 46, p. 207-254. DOI: [10.33918/25386514-046008](https://doi.org/10.33918/25386514-046008).

Poškienė, Justina. Обзор фунеральных исследований в криптах храмов Литвы // Лёс фамільных скарбаў магнацкіх родаў Беларусі : зборнік матэрыялаў Міжнароднай навуковай канферэнцыі "Лёс фамільных скарбаў магнацкіх родаў Беларусі" (Нясвіж, 10 лістапада 2020 г.) і Міжнароднага навуковага семінара "Крыпта князёў Радзівілаў у Нясвіжы: гісторыя, сучасны стан, даследаванні, перспектывы выкарыстання" (Нясвіж, 4 кастрычніка 2019 г.): Нацыянальны гісторыка-культурны музей-запаведнік «Нясвіж». ISBN 9789859048265. 2020, p. 319-343.

Patvirtinta Istorijos ir archeologijos mokslo krypties Doktorantūros komiteto posėdyje
2021 m. rugsėjo mėn. 28 d., protokolo Nr. 170000-KT-47.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. habil.dr. Tamara Bairašauskaitė